

Zsolt 33 – Hálánk himnusza (óév / újév)

Apostoli köszöntés

Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott. Ámen.

Kezdő ének: 191: „Ez esztendőit áldással...” (152. dallama)

Bábolnán is

Derekas ének: 33. zsoltár 1-7: „Nosza Istenfélő szent hívek...”

285. dicséret 1-5: „Örök Isten kinek esztendőik...”

Fohász

A mi óévzáró / újévi Istentiszteletünk megszentelése és megáldása jöjjön az Úrtól, aki Atya, Fiú, Szentlélek: Teljes Szentháromság, Egy, Örök és Igaz Isten! Ámen.

Lekció: Zsolt 33

Imádság

Készülő ének: 33. zsoltár 9. vers: „Aki ő gyors lovában bízik...”

285. dicséret 7. vers: „Tekintsd meg a szűkölködőket...”

Txt: Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott. Zsolt 33,12

Bevezetés

Szeretett Testvérek!

Az új esztendő köszöntésekor szokásunk, hogy amikor elüti az éjfélt az óra, akkor elénekeljük a magyar himnuszt. Kölcsey Ferenc verse azonban nem teljesen felel meg a himnusz irodalmi műfajának, hiszen abban elméletileg dicsőítés, hálaadás, magasztalás szerepelne. A mi Himnuszunk inkább egy számvető, bünvalló nemzeti imádság, melyben Isten oltalmát kérjük a népünkre.

Azonban a most felolvasott zsoltárunk teljes mértékben eleget tesz a himnusz műfaji elvárásainak. Mind a bevezetés első három verse, mind pedig a zárás három verse dicséretre, hálaadásra és a jövőben is kitartó bizalomra buzdít bennünket. Azt mondja a zsoltáros, hogy örüljünk az Úrnak, mert illik az igaz emberekhez a dicséret. Adjunk hálát az Úrnak: lanttal, citerával és új énekek éneklésével. Azaz dicsérjük Őt, magasztaljuk Őt a lehetőleg minden formában, minden eszközzel, szép és méltó módon. Sőt, az a zsoltár himnusz a maga módján

ugyanazt mondja, amit Pál ír a filippibeli gyülekezetnek: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!” (Fil 4,4) Mert a zsoltár 22 versből áll, ami utal a héber ábécé 22 mássalhangzójára. A bibliai költeményekben a 22 vers, vagy a héber ábécére való utalás a teljességet idézi meg. A himnusz tehát az állandó, folyamatos, minden napon megújuló örömrre, és hálaadásra buzdít. Isten minden nap kész újból körülvenni bennünket kegyelmével. Az állandó szeretet mégsem az unalmas és kiüresedő rutinszerű hálaadásra ad okot, hanem inkább arra, hogy minden napon valami új áldást fedezzünk fel Isten kegyelméből és azt új énekkel háláljuk meg.

Az óév búcsúztatásakor és az újév köszöntésekor Kölcsey Himnuszának bűnvallása mellett illik hozzánk is ez az új, magasztaló ének, mert ha számot vetünk az elmúlt esztendővel, akkor a magunk bűnei fölött valóban megláthatjuk Isten minden napon megújuló gondviselését. Valóban az ó évet lezárva, az új esztendőre készülve örülhetünk az Úrnak és reménykedhetünk Benne a jövőben is, mert ha visszatekintünk az elmúlt évre, akkor megláthatjuk az Ő hűségét, ami el fog kísérni bennünket 2017-ben is. De lássuk részleteiben is: mi mindenért dicsérhetjük ma az Urat az év utolsó / első napján?

A 33. zsoltár él egy klasszikus költői eszközzel: a megszemélyesítéssel. Az Örökkévaló Istent emberi tulajdonságokkal, szervekkel ruházza fel a zsoltáros és így láttatja meg, teszi érzékletessé Isten gondviselését. Három megszemélyesítés található ebben a himnuszban: Isten szája, Isten szíve és Isten szeme. E hármon keresztül láthatjuk meg Isten gondviselését az elmúlt évben és e három megszemélyesítés által erősödhet meg a bizalmunk a jövőre nézve is.

1. Gondot visel szájával

Isten szája az az első megszemélyesítés, amiben a múltban és a jövőben is érvényes gondviselését láthatjuk meg. Isten szájából származó szavával teremtette az eget és a földet. Ahogyan a zsoltáros mondja: „Az Úr igéje alkotta az eget, egész seregét szájának lehelete.” (6. vers) Itt Isten életet adó leheletéről, az Ő Lelkéről van szó. Az Ő szava és igéje elevenített meg mindent a teremtés alkalmával. Erről számol be napokra leosztva Mózes 1. könyvének első két fejezete.

Isten szava azonban nemcsak teremt, hanem határt is szab. Ahogyan a zsoltáros mondja: „Gáttal torlaszolta el a tenger vizét, mederbe zárta hullámain.” (7. vers) A teremtésben Isten nemcsak létrehozza szájának leheletével azt, ami korábban nem volt, de a létrehozott erőknek és teremtményeknek határt és rendet is szab. A teremtéskor nemcsak alkot, hanem rendet is tesz. Az Ő rendjét és bölcsességét láthatjuk a fizika törvényszerűségeiben. Sőt: az ókori ember számára a tenger a gonosz erők megtestesítője volt. Így amikor a tenger megzabolása miatt dicsőíti Istent a zsoltáros, akkor egyszerre az ártó erők határainak meghúzására is gondol. Isten meggátolja azt, ami rossz és a félelmetes: medret, keretet ad neki. A tenger és rossz erők is végül az Ő szavának engedelmeskednek.

Az, hogy Isten szavával teremt: hoz létre új dolgokat és szab határt egy nagy felismeréshez vezeti el a zsoltárost és vele együtt bennünket is: „minden, amit Ő mondott, meglett, és amit parancsolt, előállott.” (9. vers) Isten szava és cselekedete teljes összhangban van: amit Ő akar,

amit Ő kimond, az bizonyosan meg is történik. Igéje összekapcsolódik tetteivel: Igéje által alkot, tart fent, igazgat. Karácsonykor az Ő Jézus Krisztusban testet öltött Igéjét ünnepeltük: és Jézus élete, cselekedetei és váltságműve is arról tanúskodik, hogy Ő tökéletesen követi Isten akaratát. Az Ige megcselekszi Isten szándékát. Ez a szándék pedig a mi megváltásunk. Isten megismerésének szája tehát ennyi mindent tesz láthatóvá az Ő gondviseléséből.

De fordítsuk magunkra most a figyelmet: mi mindent mond nekünk Isten szája? Idézzük fel, hogy hányszor szólított meg bennünket az elmúlt évben az Ő beszéde! Hányszor újított meg bennünket is az evangélium Igéje. Mert az Ő Igéje nemcsak teremteni képes, de bennünket újjá is szülni. Hányszor erősítette meg bennünk az Ő szava a hitet, a reményt, a szeretetet, a bűnbocsánatunkat és örök életünk ígértét? Ahogyan Jeremiás mondja, mi is mondhatjuk, hogy: „Ha eljutott hozzám Igéd, én élvezettel forgattam számban, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet...” (Jer 15,16)

De az Ő hallgatott, olvasott, énekelt beszéde nemcsak újjáteremthetett bennünket, hanem határt is szabott nekünk. A mi életünk viharait is az Ő szelíd szava volt képes lecsendesíteni és Ő képes határt szabni a bennünket érő rossznak, szenvedésnek, betegségnek és fájdalomnak. Sőt: Ő Igéje által határt akar szabni a bennünk lévő bűnnek is. Szavával, mint kétélű karddal (Zsid 4,12) elválasztja bennünk is a bűntől az Ő dicsőségére szolgáló gondolatokat és tetteket. Hányszor intett bennünket is a rossznak határt szabó Ige, hogy mi az, amit el kell hagynunk, le kell vetkeznünk?

Végül pedig nemcsak hálaadásra indíthat bennünket Isten szájának szava, hanem bűnvallásra is, mert az előző évre visszagondolva Isten hűsége mellett megláthatjuk a mi hűtlenségünket is: az Ő szava és cselekedete között tökéletes összhang van. A mi szavaink, a mi hitvallásunk azonban sajnos nincs mindig ilyen összhangban a mi cselekedeteinkkel. Kérjük Istent, hogy bocsásson meg nekünk és tegyen késszé arra, hogy meg is tarthassuk hitünk szavait.

2. Gondot visel szívével

A második költői megismerés szerint Istennek szíve is van. A héber gondolkodás szerint a szív a szándék helye, ahol a legbelsőbb akaratunk, tervünk formálódik. A zsoltáros azt mondja, hogy az Úrnak nem változik meg a szíve és tervei megvalósulnak: „Az Úr terve örökké megmarad, szívének szándéka nemzedékről nemzedékre.” (11. vers) Isten terve pedig nem más, mint az Ő üdvterve. Szándéka van ezzel a világgal, méghozzá szíve szerinti szándéka az, hogy üdvözítse azt, ahogyan Pál mondja: „azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére.” (1Tim 2,4)

Ez az isteni üdvterv és szándék azonban gyakran szemben áll a nemzetek és a népek szándékával. A két akarat összeecsapását: az emberi érdek és az Úr üdvözítő akarat harcát példázza sok helyen Izrael népének története. Gondoljunk a gőgös Babiloni Birodalomra, ami saját erejének tudta be katonai sikereit, holott ezzel valójában csak Isten ítéletét hajtotta végre. Amikor azonban betelt már az ítélet vesznie kellett Babilonnak. Isten tervének és szándékának nem állhat ellen a világ.

Ez a világ tehát nem egy céltalan, terv nélküli világ, hanem Isten szándékának megvalósulásának színtere. Ha pedig magunkba tekintünk mi is hálát adhatunk, hogy a mi életünk is része az Ő nagy szívbeli tervének. Isten nemcsak a világról gondoskodik üdvözítő terve által, hanem rólunk is. Bízhatunk az Ő szívének szándékában, még akkor is, ha a mi emberi tekintetünk nem látja meg az Ő tervének teljességét. Amikor visszatekintünk az óévre, beláthatjuk, hogy megesik, hogy csak utólag értjük meg, látjuk be Isten tervét életünk nehéz vagy fájó eseményeiben. De ez a jövőre nézve is biztat bennünket: pillanatnyi kétségünknek, nyomorúságunknak vagy szenvedésünknek helye és szerepe van Isten nagyobb tervében. Ezt a felismerést azonban csak utólag láthatjuk meg.

Azonban nemcsak hála lehet bennünk, amikor Isten tervének megvalósulását látjuk a magunk életében, hanem bűnvallás is. Meg kell vallanunk, hogy gyakran nem egyeztettük a mi szándékunkat és terveinket Isten szívének szándékával. Ahogyan a Példabeszédek könyvében olvassuk: „Sokféle szándék van az ember szívében, de csak az Úr tervei valósulnak meg.” (Péld 19,21) Törekedjünk hát arra, hogy a mi szándékunkkal keressük az Úr terveit. Igyekezzünk egyre inkább összehangolni az Ő szívének szándékával a mi akaratunkat, hogy a mi szívünk is Őhozzá hajoljon!

3. Gondot visel szemével

A harmadik és egyben utolsó megszemélyesítés szerint Istennek szeme van. Igen gyakori ábrázolása a Szentháromság Istennek egy háromszög közepébe rajzolt szem. Ez fejezi ki azt, hogy Isten mindent figyel, számon tart: mindenről tud. Ahogyan a zsoltáros mondja: „Lakóhelyéről rátekint a föld minden lakójára. Ő formálta mindannyiunk szívét, ismeri minden tettünket... az Úr szeme ügyel az Istenfélőkre, akik szeretetében bíznak.” (14-15, 18. versek) Isten egyrészt tehát mindent lát, mindent tud, másrészt pedig tekintete óvó tekintet. Isten ügyel azokra, akik szeretetében bíznak. Betölti a benne bízók szükségait: megtartja életüket. Ezért valóban illik szánkba a hálaadás és a dicsőítés szava, hiszen ha visszagondolunk az elmúlt évre, akkor láthatjuk Isten óvó tekintetét is az életünkben. Hányszor gondoskodott rólunk akár fizikai értelemben, akár embertársaink vagy a társadalom, akár az egyház szolgálata által. Az Ő gondviselő tekintete pedig el is fog kísérni bennünket a következő évben is, ha bízunk szeretetében.

Azonban elgondolkodhatunk azon is, hogy hányszor vetettük másba a bizalmunkat? Hányszor feledkeztünk meg arról, hogy Ő mindent lát, hogy terve van velünk. Ilyenkor mindig kapkodva, Istent félretéve a magunk erejéből akartuk megmenteni magunkat. De a zsoltáros figyelmeztet: „Nem a nagy sereg segíti győzelemre a királyt, nem a nagy erő menti meg a hőst. Csalódik, aki lovaktól vár segítséget, mert nagy erejük nem ment meg.” (16-17 versek) Sok csalódás azért ér bennünket, mert nem jó dologban bízunk, mert Isten nélkül akarunk kiutat találni. És hogy minél biztosabb, minél erősebb legyen az a kiút, képesek vagyunk azért áldozni: ahogyan a királyok is sokat fektettek be a hadseregük kiképzésére. Azonban a győzelmet mégis az Úr adta. Hamis dolog és csalódásra visz minket, ha csak az anyagiakban, vagy éppen más erőfeszítésekben: tanulmányainkban, képzettségünkben, fellépésünkben reménykedünk. Ezek is fontosak, de Isten az, aki végeredményben ezek által is gondoskodik

rólunk, mert Ő látja valódi szükségünket. Forduljunk hát egyenesen hozzá, aki szemével elkíséri a mi életünket is!

Összefoglalás

Van tehát okunk a hálaadásra és a reményre ezen az óévi / újévi Istentiszteleten is. Illik dicsérnünk Istent új énekkel, hiszen napról napra megújuló gondoskodását látjuk és érezzük. Hiszen Ő szájának szavával újjá tud bennünket teremteni, szívének tervében nekünk is részünk van, szeme pillantásával bennünket is óv. Mondjunk hát mi is dicséretet, himnuszt az Úrnak, mert: „Lelkünk az Urat várja, Ő a mi segítségünk és pajzsunk. Benne van szívünk öröme, mert szent nevében bízunk. Maradjon velünk, Uram, szereteted, mert mi is benned reménykedünk.” (20-22 versek) Forduljunk így hálával, bűnvallással, de reménnyel is a mi Urunkhoz! Ámen.

Ráfelelő: 33. zsoltár 11. vers: „Őbenne azért a mi szívünk...”

285. dicséret 6. vers: „Kegyelmed s áldásod újítsad...”

Imádság

Csendes perc

Mi Atyánk

Hirdetések: Bábolnán:

- Istentisztelet: jövő vasárnap – január 8-án 11.00
- Elhunyt: Nagy Dezső – temetésének időpontjáról később egyeztet a család

Záró ének: 280. dicséret 1-5: „Ismét egyik esztendeje...”

434. dicséret 1-4: „Vezess Jézusunk, s véled indulunk...”

Áldás

Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.

Áldjon meg téged az Úr és őrizzen meg téged!
Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját terajtd és könyörüljön terajtd!
Fordítsa az Úr az Ő orcáját tereád és adjon békességet neked! Ámen.

Himnusz